

HANDLÄGGARE/ENHET
Enheten för ekonomisk politik
Torbjörn Hällö

DATUM
2017-03-14

DIARIENUMMER
20170085

ERT DATUM
2017-02-22

ER REFERENS
Fi2017/00842/B

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

LOs yttrande över promemorian Ytterligare verktyg för makrotillsyn

Sammanfattning av LOs synpunkter:

- LO menar att riskerna som följer av stigande bostadspriser och hög privat skuldsättning bäst dämpas genom en kombination av: goda villkor för nyproduktion, krav på att bankerna är välkapitaliserade samt reformer som dämpar skatteincitament för hushållen att skuldsätta sig.
- LO menar att det är rimligt att Finansinspektionen får ytterligare verktyg för makrotillsyn. Men att dessa verktyg först kan bli aktuella att använda efter att andra åtgärder har prövats.

LOs synpunkter

LO kan konstatera att de svenska bostadspriserna och hushållens skuldsättning är historiskt höga. EU-kommissionen gör i sin senaste landrapport (februari 2017) bedömningen att svenska bostadspriser de senaste åren stigit mer än i nästan alla andra EU-länder och att bostadspriserna nu ligger över ett långsiktigt korrekt pris med cirka 35 procent. EU-kommissionen har också konstaterat att Sverige har EUs mest generösa skatteincitament för att äga sin bostad.

LO delar bedömningen att höga bostadspriser och hushållens skuldsättning är en påtaglig risk för svensk ekonomi. Det behövs reformer för att dämpa utvecklingen. Men de reformer som hittills införts från riksdag och regering har haft ensidigt fokus på att begränsa hushållens möjligheter att låna till sitt bostadsköp. 2010 infördes ett bolånetak som ökade kravet på den egna insatsen vid köp. 2016 infördes amorteringskrav som ställde krav på

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

månatlig amortering. Skuldkvot och amorteringskrav försvårar för unga vuxna som inte har kapitalstarka föräldrar att köpa sin egen bostad. Detta gäller ofta LO-medlemmar. Reformerna har således förstärkt ojämlikheten på bostadsmarknaden.

LO kan samtidigt konstatera att riksdag och regering inte har genomfört några förändringar av fastighetskatt eller ränteavdrag. Trots att utformningen av skatterna bidrar till ökade bostadspriser och hushållens stigande skuldsättning.

Regeringen föreslår nu att Finansinspektionen ska få ökade möjligheter att föreslå insatser som begränsar kreditgivningen till hushåll och företag. I promemorian lyfts ett flertal möjliga begränsningar fram, t.ex. hur stora lån kredittagaren kan beviljas i relation till sin inkomst och fördelningen av lånets räntebindingstid.

LO menar att riskerna på bostadsmarknaden framöver bästa dämpas genom en kombination av goda villkor för nyproduktion, krav på att bankerna är välkapitaliserade samt minskade skatteincitament för hushållen att skuldsätta sig.

Ytterligare inskränningar av hushållens möjligheter att låna bör först prövas efter att andra åtgärder har uttömts. Särskilt prioriterat är att dämpa de idag starka skatteincitamenten som finns för bolån.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Torbjörn Hållö